

disse Kjendelser strax komme til Justitsministeriets Kundskab; ligesom det er ganske klart, at Justitsministeriet i modsat Fald vilde blive overlæstet med en stor Mængde Kjendelser, om hvis fuldkomne Rigtighed der ikke kunde være nogen som helst Tvivl. Iøvrigt gaaer jeg her ud fra en ganske anden Forudsætning end den ærede Rigsdagsmand, som rettede denne Forespørgsel til mig. Han mente nemlig, at det ofte kunde være Tilfældet, at de Paagældende vare uvidende om den dem i den omhandlede Henseende tilkommende Ret, hvormod jeg hverken troer eller haaber, at Grundloven skulde i den Grad være ukendt for Folk i Almindelighed, at der virkelig skulde kunne findes Mange, som ere ukendte med den omhandlede dem ifølge Grundloven tilkommende Ret. Hvad det sidste Spørgsmaal af den ærede Rigsdagsmand angaaer, saa har jeg bestemt udhævet Grundlovens Ord i § 88, at alle Indskrænkninger i den frie og lige Adgang til Enhver skulde hæves ved Lov, men jeg har tillige udhævet en anden Sætning i denne Paragraf, nemlig den, hvor det hedder: „som ikke ere begrundede i det almene Vel“. Afgjørelsen af, hvilke Indskrænkninger der ere begrundede i det almene Vel, er og maa være Lovgivningens Sag, og derfor kan man ikke sige, at alle Indskrænkninger i Enhversretten efter denne Grundlovsparagraf ubetinget skulle hæves.

J. M. Hansen: Det er Grundlovens § 92 og de Uttringer, som den ærede Minister knyttede dertil, som foranledige mig til at rette en Forespørgsel til den ærede Minister. Grundlovens § 92 siger udtrykkelig, at Borgene have Ret til uden foregaaende Tilladelse at indgaae Foreninger i ethvert lovligt Diemed. Den ærede Minister indlod sig nu ikke, saavidt jeg horte, paa nogen egentlig Meningsudtalelse om Forstaaelsen af disse Ord, hvormod han sagde, at han i det foreliggende Tilfælde ikke var kommen til noget andet Resultat end det, hvortil Domstolene vare komne. Naar man nu spørger, hvilket var da det Diemed, Muursvendene havde ved at forene sig, saa forekommer det mig, at der herpaa kun kan svares: det var det Diemed at skaffe sig høiere Løn for deres Arbejde. Nu er det naturligtvis vigtigt

for enhver Mand i Landet at vide, om et saadant Diemed ifølge Grundloven kan ansees for et lovligt, eller ikke; thi, som bekiendt, stræbe de Fleste efter at faae en større Løn for deres Arbejde, og, skulde dette ikke være lovligt, er det vistnok meget nødvendigt og ønskeligt, at man veed det. — Da jeg nu ikke veed, hvilket Resultat Domstolene i denne Henseende ere komne til, og det dog, som sagt, er af saauendelig stor Vigtighed at kjende dette, saa tillader jeg mig at spørge den ærede Justitsminister om, hvilket det Resultat da er, som Domstolene i denne Henseende ere komne til, og som den ærede Minister ikke kan fravige, for at jeg saaledes kan faae at vide, om det er et lovligt Diemed at forene sig for at skaffe sig en høiere Løn for sit Arbejde.

Justitsministeren: Den ærede sidste Taler maa vistnok have misforstaaet mig, naar han mener, at jeg skulde have sagt, at jeg ikke kunde komme til noget andet Resultat end det, Domstolene ere komne til. Jeg har kun sagt, at jeg ikke agtede her at udtale nogen Mening om det Resultat, Domstolene vare komne til, om det var et rigtigt eller urigtigt Resultat. — Idetmindste var dette min Mening. — Iøvrigt er jeg ved denne min Udtalelse tillige gaaet ud fra, hvad Enhver vil kunne indsee, at, naar der er affagt Fængslings Kjendelse, saa maae Domstolene være komne til det Resultat, at de, hvis Fængsel der er decreteret, virkelig have gjort sig skyldige i et ulovligt Forhold, og, da det Forhold, hvormed her er Tale, gaaer ud paa en vis Virksomhed ved Indgaaelse af en Forening om paa en bestemt Maade at forskaffe sig forøget Dagløn, saa troer jeg, at det deraf allerede maa fremgaae for Enhver, at den saaledes brugte Fremgangsmaade i det her givne Tilfælde af Domstolene er bleven anseet som ulovlig. — Iøvrigt skal jeg aldeles henholde mig til den Udviskning, som er bleven givet af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 6te District (Mourier).

Tscherning: Jeg vilde til det nys fremsatte Spørgsmaal tillade mig at knytte dette: hvilken er da den lovlige Bet, Muursvendene skulle gaae, for at faae forøget Dagløn? Igjennem Magistraten kunne de ikke faae det,